

THOMAS HARRIS



# MLČANIE JAHNIAT

PREDLOHA OSCAROVÉHO FILMU

Ljndeni

# Mlčanie jahniat

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na  
**www.lindeni.sk**  
**www.albatrosmedia.sk**

## Lindeni

**Thomas Harris**

**Mlčanie jahniat – e-kniha**  
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všetky práva vyhradené.  
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná  
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

  
**ALBATROS MEDIA**

THOMAS HARRIS

# MLČANIE JAHNIAT

PREDLOHA OSCAROVÉHO FILMU

Z ANGLIČTINY PRELOŽIL IGOR SLOBODNÍK

**Ljndeni**

Thomas Harris: *The Silence of the Lambs*  
Copyright © 1988 by Yazoo Fabrications, Inc.  
Translation © Igor Slobodník, 1992  
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2024

Všetky práva sú vyhradené.  
Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať  
a rozmnožovať za účelom rozširovania  
v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom  
bez písomného súhlasu vydavateľa.  
Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie  
v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EU je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4312-9  
ISBN e-knihy 978-80-566-4302-0 (1. zverejnenie, 2024) (epub)  
ISBN e-knihy 978-80-566-4303-7 (1. zverejnenie, 2024) (mobi)  
ISBN e-knihy 978-80-566-4301-3 (1. zverejnenie, 2024) (ePDF)

*PAMLATKE MÔJHO OTCA*



*Čo by osožilo, keby som sa bol  
v Efeze boril so šelmami pre ľudské  
záujmy, ak mŕtvi nevstávajú?*

PRVÝ LIST KORINTĀNOM, 15,32

*Musím vzhliaďnúť na hlavu smrti  
v prstenci, ktorý sa mi zračí v tvári?*

JOHN DONNE: ODDANOSŤ



# 1

Výskum správania, zvláštne oddelenie FBI, ktoré sa zaoberá viacnásobnými vraždami, sa nachádza na prízemí akadémiu FBI v Quanticu a je napoly vsadené do zeme. Keď tam Clarice Starlingová prišla, bola celá rozpálená od rýchlej chôdze cez Hoganovu aleju. Vo vlasoch mala trávu a zelené flaky od trávy na vetrovke – práve sa vrátila zo strelnice, kde nacvičovali zatýkanie zločincov, a za prudkej streľby sa musela hádzať na zem.

V prednej kancelárii nebol nik, a tak si pri pohľade na svoj odraz v sklených dverách upravila vlasy. Vedela, že aj bez tohto prikrášľovania vyzerá dobre. Ruky jej páchli po pušnom prachu, no nemala čas, aby si ich šla umyť – odkaz šéfa oddelenia Crawforda bol jednoznačný: *Okamžite*.

V spleti kancelárií našla tú, kde sedel Jack Crawford. Bol sám. Stál pri stole ktoréhosi spolupracovníka, a kým telefonoval, Starlingová mala možnosť prvý raz po roku si ho dôkladne obzrieť. Pohľad na šéfa ju znepokojil.

Za normálnych okolností vyzeral Crawford ako statný inžinier v stredných rokoch, ktorý si zrejme zarábala na univerzitné štúdium hrami bejzbalu – možno bol mocný lapač, bojujúci ako lev, keď mu pripadla úloha brániť značku. Teraz však vyzeral pochudnutý, golier na košeli mu bol priveľký a pod sčervenenými očami mal tmavé kruhy. Všetci čitatelia

novín vedeli, že oddelenie výskumu správania dostáva riadne zabráť. Starlingová dúfala, že Crawford nie je opitý. Tu na tomto mieste to bolo veľmi nepravdepodobné.

Crawford skončil telefonický rozhovor ráznym „Nie“. Spod pazuchy si vytiahol Claricin fascikel a roztvoril ho.

„Starlingová, Clarice M., dobré ráno,“ povedal.

„Dobrý deň.“ Jej úsmev vyjadroval len zdvorilosť.

„Nič sa nedeje. Dúfam, že ste nezľakli, keď som vás dal zavolať.“

„Nie.“ *Celkom pravda to nie je*, pomyslela si Starlingová.

„Vaši učitelia mi hovoria, že si plníte úlohy svedomite a patríte k najlepším v kurze.“

„Dúfam, že je to tak, na oznamovacej tabuli som voči sebe nenašla nijaké výhrady.“

„Z času na čas sa ich spytujem, čo nového v kurze.“

Starlingovú to prekvapilo. Odpísala Crawforda ako dvojtvárneho chlapíka, ktorý má na starosti dopĺňanie zboru.

So špeciálnym agentom Crawfordom sa zoznámila na Virgínskej univerzite, kde pôsobil ako hosťujúci prednášateľ. Do FBI sa prihlásila vlastne zásluhou vysokej úrovne jeho seminárov z oblasti kriminológie. Keď ju prijali na akadémiu, napísala mu list, Crawford však neodpovedal a celé tri mesiace, čo absolvovala výcvik v Quanticu, ju nebral na vedomie.

Starlingová patrila k ľuďom, ktorí sa nedomáhajú priazne a nevynucujú si priateľstvo, no predsa ju Crawfordovo správanie urazilo. Teraz, keď sa ocitla v jeho prítomnosti, si nevdojak uvedomila, že sa jej zasa páči.

Zrejme s ním nebolo nič o poriadku. Crawford bol nielen inteligentný, opľýval aj svojráznou eleganciou, čo Starlingová postrehla najprv z jeho citu pre farby i zo štýlu obliekania, hoci agenti FBI nemali bohvieakú možnosť výberu. Teraz bol síce upravený, no akýsi nevýrazný, akoby pľzol.

„Mám tu nejakú prácu, tak som si hneď pomyslel na vás,“ povedal. „Vlastne to ani nie je práca, skôr zaujímavá úloha. Odložte niekam Berryho veci zo stoličky a sadnite si. Napísali ste tu, že po absolvovaní výcviku v akadémii by ste chceli pracovať priamo v oddelení výskumu správania.“

„Áno.“

„Máte veľké skúsenosti v súdnej praxi, no chýbajú vám v oblasti praktického uplatňovania zákonov. Ako minimum sa vyžaduje šesťročná prax.“

„Môj otec bol mestský šerif, poznám aj túto stránku života.“

Crawford sa pousmial. „Máte iné prednosti. Absolvovali ste dva študijné odbory – psychológiu a kriminológiu. A koľkokrát ste cez prázdniny brigádovali v stredisku pre duševne chorých – dvakrát?“

„Áno, dvakrát.“

„Vaše advokátske oprávnenie je platné?“

„Platí ešte dva roky. Dostala som ho pred tým, ako sme mali s vami seminár na Virgínskej univerzite, po ktorom som sa rozhodla pre túto prácu.“

„Ale nemohli ste si nájsť miesto, konkurencia bola silná.“

Starlingová prisvedčila. „Jednako som však mala šťastie, podarilo sa mi dostať na štúdium súdneho práva. A potom som pracovala v laboratóriu, kým sa v akadémii neuvoľnilo miesto.“

„Napísali ste mi, že sem prichádzate na kurz, a mám pocit, že som vám neodpovedal, vlastne viem, že som vám neodpovedal. Mal som to urobiť.“

„Mali ste veľa iných povinností.“

„Počuli ste niečo o VI-CAP?“

„Viem, že je to program, zameraný na vyhodnocovanie ťažkých zločincov. Časopis *Law Enforcement Bulletin* napísal,

že sa snažíte vybudovať databázu, ale práca na programe sa ešte nerozbehla.“

Crawford prisvedčil. „Pripravili sme dotazník. Možno ho použiť u všetkých viacnásobných vrahov v moderných časoch.“ Podal jej hrubý fascikel v obchytanom obale. „Je tu časť pre vyšetrovateľov a časť pre obete, ktoré útok prežili, ak sú vôbec nejaké. Modré papiere sú určené pre vraha, ak bude mať záujem odpovedať, na ružovom papieri je rad otázok, ktoré kladie vyšetrovateľ, pričom si zaznamenáva vrahove reakcie aj jeho odpovede. Je to hŕba papierovania.“

Papierovanie. Záujem Starlingovej sa prebudil, vetrila ako vnímavý stavač. Cítila, že sa blíži ponuka na prácu – možno otravná povinnosť vkladať základné údaje do nového počítačového systému. Bolo by lákavé robiť v oddelení výskumu správania aj tú najpodradnejšiu úlohu, a zároveň vedela, čo sa môže stať žene, ak si ju zaškatuľkujú ako sekretárku – už nikdy sa toho nezbatí. Stojí teraz pred voľbou a musí sa rozhodnúť správne.

Crawford čakal – asi sa jej niečo medzitým pýtal. Starlingová musela vynaložiť veľké úsilie, aby si vybavila otázku v pamäti.

„Aké testy ste robili s poslucháčmi? Viacfázový minnesotský alebo Rorschachov?“

„Áno, ten minnesotský. Rorschachov ani raz,“ odvetila. „Dávala som testy na tematické vnímanie a s deťmi som robila Benderov test na základe princípov Gestalt-psychológie.“

„Dáte sa ľahko vystrašiť, Starlingová?“

„Ešte sa mi to nestalo.“

„Pozrite, pokúsili sme sa vypočítať a vyšetriť všetkých tridsaťdva známych viacnásobných vrahov, ktorí sú vo väzbe. Chceme vytvoriť databázu pre psychologický vzorec na analýzu dosiaľ nevyriešených prípadov. Väčšinu väzňov sa nám

podarilo získať pre projekt, myslím, že mnohí to chápali ako skvelú príležitosť predviesť sa. Dvadsaťsedem ich prejavilo ochotu spolupracovať. Štyria odsúdení na smrť, ktorí sa proti rozsudku odvolali, to z pochopiteľných príčin odmietli. No jedného, na ktorom nám najväčšmi záležalo, sa nepodarilo prehovoriť. Chcem, aby ste ho zajtra navštívili v psychiatrickej liečebni.“

Clarice Starlingovej sa od radosti roztlklo srdce, ale pocítila aj istú obavu.

„Kto je to?“

„Psychiater, doktor Hannibal Lecter,“ povedal Crawford. V každej odbornej spoločnosti sa po tomto mene na chvíľu rozhostí ticho.

Starlingová uprene hľadela na Crawforda, ale mlčala. Čosi jej vrtalo v hlave a napokon sa ozvala: „Hannibal kanibal.“

„Áno.“

„Nuž dobre, v poriadku. Teší ma, že mi ponúkate takú príležitosť, ale musím sa vám priznať, že ma to prekvapuje – prečo práve ja?“

„Najmä preto, že ste k dispozícii,“ vysvetlil Crawford. „Nemyslím, že by Lecter chcel spolupracovať. Už to dokonca odmietol, nie však priamo, ale prostredníctvom riaditeľa liečebne. Chcem mať istotu, že za ním zašiel náš skúsený vyšetrovateľ a že ho o to požiadal osobne. Sú aj iné príčiny, o ktorých nemusíte vedieť. V tomto oddelení nemám skutočne nikoho, kto by sa na to dal.“

„Ste v úzkych – prípad Buffalo Bill – a tie udalosti v Nevade,“ povedala Starlingová.

„Presne tak. Je to stará známa historka – nemáme ľudí.“

„Povedali ste, že zajtra, asi máte naponáhlo. Nič nové v prípade, ktorý sa práve vyšetruje?“

„Nie. Želal by som si, aby sme už niečo mali v rukách.“

„Ak ma bude ignorovať, aj tak chcete odo mňa psychologický posudok na jeho osobu?“

„A načo? Mám kopu posudkov o doktorovi Lecterovi ako pacientovi, ktorý odmieta kontakty, a každý posudok je iný.“

Crawford si položil do dlane dve tabletky vitamínu C a nalial do pohára minerálku, aby ich mal čím zapíť. „Viete, je to smiešne. Lecter je psychiater a píše do psychiatrických časopisov – sú to veľmi zaujímavé veci – nikdy sa však nezmenil o svojej ‚malej‘ abnormalite. Raz predstieral, že ho nahovoril na spoluprácu riaditeľ liečebne Chilton, podrobil sa istým testom – sedel s manžetou na meranie tlaku pripevnenou na penis a prezeral si pornoobrázky. Potom však Lecter – skôr ako Chilton – napísal, čo sa počas pokusu dozvedel o Chiltonovi, a urobil si z neho posmech. Odpisuje na seriózne listy, ktoré mu posielajú študenti psychiatrie, pričom ide o témy, ktoré nesúvisia s jeho prípadom, a to je všetko. Ak sa odmietne s vami rozprávať, hneď mi to oznámte. Chcem vedieť, ako vyzerá, aká je jeho cela, čo robí. Takpovediac chcem od vás správu, ktorá by zachytávala atmosféru okolo neho. Dávajte si pozor na novinárov, keď budete vchádzať a odchádzať z jeho cely. Nemyslím ozajstných novinárov, ale tých bulvárnych. Tí zbožňujú Lectera ešte väčšmi ako princa Andrewa.“

„Neponúkol mu nejaký bulvárny časopis päťdesiatšesť dolárov za akési recepty? Tuším sa na to pamätám,“ povedala Starlingová.

Crawford prikývol. „Som presvedčený, že časopis *Národný klebetník* podplatil niekoho v liečebni, a keď oznámim, že tam prídete, nezostane to utajené.“

Crawford sa nachýlil dopredu a uprene sa na ňu zahľadel. Všimla si, že okuliare mu zakrývajú tmavé kruhy pod očami. Pred chvíľou kloktal Listerine.

„Chcem, aby ste sa teraz plne sústredili, Starlingová. Počúvate ma?“

„Áno, pane.“

„V styku s Hannibalom Lecterom buďte veľmi opatrná. Riaditeľ väzenskej psychiatrickej liečebne doktor Chilton vás poučí, ako sa k nemu správať. V ničom sa od jeho pokynov neodchýľte. *Z nijakého dôvodu sa od nich ani v najmenšom neodchýľte.* Ak sa Lecter dá vôbec s vami do reči, jednoducho sa bude usilovať dozvedieť niečo o nás. Jeho zvedavosť je podobná zvedavosti hada, ktorý chce nazrieť do vtáčieho hniezda. Obaja vieme, že pri rozhovoroch musíte taktizovať, nepovedzte mu však nič konkrétne o sebe. Zabudnite na všetky osobné fakty. Viete, čo urobil Willovi Grahamovi?“

„Čítala som o tom.“

„Bodol ho do brucha nožom na linoleum, keď sa s ním Will pochytil. Len zázrakom ostal nažive. Spomínate si na gangstra s prezývkou Červený drak? Lecter pošťal Francisu Dolarhyda na Willa a jeho rodinu. Willova tvár vyzerá, akoby ju pomaľoval Picasso, a to vďaka Lecterovi. V blázninici ťažko zranil ošetrovatelku. Konajte si svoju robotu, ale ani na chvíľu nezabudnite, s kým máte do činenia.“

„Aký vlastne je? Viete to?“

„Viem, že je monštrum. Ale nič viac. Možno to zistíte vy. Nevybral som si vás náhodou, Starlingová. Keď som učil na Virgínskej univerzite, položili ste mi zopár zaujímavých otázok. Riaditeľovi ukážem vaše hlásenie i s vašim podpisom – ak bude jasné, stručné a vecné. A želám si, aby ste mi ho priniesli do 9.00 v nedeľu. To je všetko, Starlingová. Konajte, ako sme sa dohodli.“

Crawford sa na ňu usmial, ale oči mu hľadeli mŕtvo.

## 2

Doktor Frederick Chilton, päťdesiatosem-ročný riaditeľ Baltimorskej väzenskej psychiatrickej liečebne, má dlhý, široký stôl, na ktorom nie sú tvrdé ani ostré predmety. Niektorí jeho podriadení nazývajú stôl vodnou priekopou. Iní, čo preňho pracujú, ani nevedia, čo slová vodná priekopa znamenajú. Keď Clarice Starlingová vošla do pracovne, doktor Chilton zostal sedieť za stolom.

„Je tu veľa žien detektívok, no nepamätám sa, že by bola niektorá taká krásna,“ povedal Chilton, ale ani teraz nevstal.

Starlingová si hneď všimla, že načiahnutá dlaň sa mu leskne od lanolínu, pretože si dlaňou prihládza vlasy. Uvoľnila si ruku skôr ako on.

„Vy ste slečna Sterlingová, však?“

„Volám sa Starlingová, pán doktor, s *a*. Ďakujem, že mi venujete svoj čas.“

„Takže FBI sa zameriava na dievčatá, celkom ako ostatní, ha,ha.“ A usmial sa, akoby bol preňho úsmev predelom medzi vetami.

„FBI sa zlepšuje, pán doktor Chilton. Celkom isto.“

„Zdržíte sa v Baltimore dlhšie? Viete, môžete tu stráviť čas rovnako príjemne ako vo Washingtone alebo v New Yorku, ak poznáte mesto.“

Pozrela inam, aby sa nemusela opäť dívať na jeho úsmev, a v tej chvíli si uvedomila, že si všimol jej znechutenie. „Nepochybujem, že to je skvelé mesto, no dostala som pokyny stretnúť sa s doktorom Lecterom a popoludní musím podať hlásenie.“

„Môžem vám zavolať do Washingtonu, aby sme sa mohli o tom ešte niekedy porozprávať?“

„Pravdaže. Je od vás milé, že na to myslíte. Projekt má na starosti špeciálny agent FBI Jack Crawford, prostredníctvom neho sa vždy môžete so mnou spojiť.“

„Chápem,“ povedal Chilton. Líca mu pokryli červené fľaky, ktoré kontrastovali s jeho svojráznymi ryšavými vlasmi. „Ukážte mi svoj preukaz.“ Nenáhľivo si obzeral jej doklady a nechal ju stáť. Potom jej ich vrátil a vstal. „Nebude to dlho trvať. Poďte so mnou.“

„Pán doktor Chilton, povedali mi, že ma poučíte, ako sa mám správať,“ povedala Starlingová.

„Môžem to urobiť cestou.“ Vyšiel spoza stola a pozrel na hodinky. „O polhodinu musím byť na obede.“

*Dočerta, mala ho odhadnúť lepšie a rýchlejšie. Možno nie je úplný hlupák. Možno vie niečo užitočné. Neubudlo by z nej, keby sa bola naňho trochu usmievala, hoci to nebola jej silná stránka.*

„Pán doktor, prišla som za vami v dohodnutom termíne. Mohli ste si vybrať čas, keď sa mi budete môcť venovať. Počas rozhovoru s doktorom Lecterom by mohlo dôjsť k nečakaným situáciám – chcela by som si s vami prekonzultovať niektoré jeho odpovede.“

„Neviem, či k tomu dôjde. O tom veľmi pochybujem. Ach, ešte si musím rýchlo zatelefonovať. Prídem za vami, počkajte ma v prednej kancelárii.“

„Rada by som si tu nechala plášť a dáždnik.“

„V prednej kancelárii,“ povedal Chilton. „Dajte ich Alanovi. Postará sa vám o ne.“

Alan mal na sebe odev pripomínajúci pyžamo, aký pridelovali väzňom. Spodkom košele utieral popolníky.

Keď preberal od Starlingovej plášť, vydul si jazykom líce.

„Ďakujem,“ povedala.

„Nemáte za čo. Ako často seriete?“ opýtal sa Alan.

„Čo ste povedali?“

„Vychádza vám hovno dlhho?“

„Radšej si ten kabát zavesím sama.“

„Nič vám predsa nezavadzia, môžete sa nahnúť dopredu a sledovať, či hovno mení farbu, keď sa dostane do styku so vzduchom, robíte to? Nevyzerá to, akoby ste mali dlhý hnedý chvost?“ Držal plášť a nechcel ho pustiť z ruky.

„Doktor Chilton povedal, že máte ísť okamžite do jeho kancelárie,“ povedala Starlingová.

„Nie, nemusí ísť,“ ozval sa doktor Chilton. „Dajte plášť do skrine, Alan, a nevyťahujte ho, kým sa nevrátim. Urobte, čo vám kážem. Mal som sekretárku na plný úväzok, ale skresali mi rozpočet. Teraz musí robiť všetko Alan. Kam sa podeli všetky sekretárky, slečna Starlingová?“ Zvrtol sa k nej, okuliare sa mu zablysli. „Máte pri sebe zbraň?“

„Nie, nemám.“

„Môžem nazrieť do vašej kabelky a aktovky?“

„Videli ste moje doklady.“

„Tam sa píše, že ste študentka. Ukážte mi svoje veci, prosím.“

Keď sa prvé ťažké oceľové dvere zatvorili a zapadla ťažká zá-  
vora, Clarice Starlingová sa strhla. Chilton kráčal kúsok pred  
ňou po zeleno natretej väzenskej chodbe, vo vzduchu bolo  
cítiť lyzol, zďaleka doliehal akýsi rámus. Starlingová bola na-  
hnevaná, že dovolila Chiltonovi, aby sa jej hrabal v kabelke  
i aktovke. Hnev ju neopúšťal, naopak, pomáhal jej sústrediť  
sa. Je to v poriadku. Cítila, že sa ovláda, zdalo sa jej, že kráča  
pevne, akoby v prúde rieky bolo dno z pevného štrku.

„Lecter je veľmi otravný,“ povedal Chilton ponad plece.  
„Dozorcovi trvá každý deň najmenej desať minút, kým od-

stráni kovové spinky z publikácií, ktoré dostáva. Chceli sme mu zrušiť alebo obmedziť objednávanie toľkých časopisov, no napísal list a súd našu žiadosť zamietol. Ešte nedávno dostával množstvo súkromnej pošty. Našťastie, odvtedy, čo ho v tlači odsunuli do úzadia a dali prednosť iným senzáciám, počet listov sa znížil. Istý čas sa zdalo, že každý, čo píše dizertáciu z oblasti psychológie, potrebuje informácie od Lectera. Lekárske časopisy dosiaľ uverejňujú jeho články, ale to len preto, lebo si získal škandalóznou reputáciu.“

„Podľa môjho názoru napísal dobrú štúdiu o toxikomanii, uverejnili ju v *Journal of Clinical Psychiatry*,“ povedala Starlingová.

„Naozaj si to myslíte? Usilovali sme sa pozorovať Lectera. Nazdávali sme sa, že máme príležitosť urobiť prelomový výskum, ľudia ako on sa zriedkakedy dostanú do rúk spravodlivosti živí.“

„Ľudia ako on?“

„Je to patologický typ, o tom niet pochyb. Nie je možné nájsť k nemu prístup, na štandardné testy je priveľmi rafinovaný. A potom, nenávidí ma. Myslí si, že som jeho boh pomsty. Crawford je veľmi šikovný, však? Myslím preto, že si vybral vás, aby ste sa zaoberali Lecterom.“

„Ako to myslíte, pán doktor?“

„Mladá žena ho má ,priviesť do extázy'. Tuším tak to voláte. Myslím, že Lecter už niekoľko rokov nevidel ženu – iba ak úchytkom nejakú upratovačku. Spravidla sa usilujeme nezamestnávať ženy. Vo väzení sú s nimi problémy.“

*Strč sa do zadku, Chilton!*

„Absolvovala som Virgínsku univerzitu s vyznamenaním, pán doktor. To nie je škola pôvabného správania.“

„Tak by ste sa mali riadiť istými zásadami: nestrkajte ruku pomedzi mreže, nedotýkajte sa ich. Nepodávajte mu nič

okrem papiera. Nijaké perá, nijaké ceruzky. Má právo istý čas používať pero s mäkkým hrotom. Na papieri, ktorý by ste mu podali, nesmú byť nijaké kovové predmety, nijaké spinky. Veci mu môžete podávať len na posuvnom podnose určenom na stravu. Výnimky nie sú povolené. Neberte nič, čo by sa vám pokúšal podať cez mreže. Rozumiete?“

„Rozumiem.“

Keď prešli cez ďalšie dve brány, chodby už neosvetľovalo denné svetlo. Teraz mali za sebou tú časť psychiatrickej liečebne, kde sa pacienti mohli stretávať, a ocitli sa v časti, kde neboli okná a pacienti sa nemohli navzájom navštevovať. Svetlá na chodbe boli kryté ťažkými výstužami ako lampy v strojovniach lodí. Pri jednej lampe doktor Chilton zastal. Keď doznela ozvena ich krokov, začula Starlingová odkiaľsi spoza steny doznievajúci zvuk hlasu, zachrípnutého od kričania.

„Lecter nesmie vyjsť z cely bez pút a náustku,“ povedal Chilton. „Vysvetlím vám prečo. Prvý rok vo väzení s nami vzorne spolupracoval. Bezpečnostné opatrenia voči nemu sa potom zmiernili – chápete, bolo to ešte za predchádzajúceho vedenia väzenskej liečebne. Popoludní 8. júla 1976 sa ponosoval na bolesť v prsiach a vzali ho na ošetrovňu. Zložili mu putá, aby mu ľahšie mohli urobiť elektrokardiogram. Keď sa sestrička nad neho sklonila, urobil jej toto.“ Chilton podal Clarice Starlingovej fotografiu s odstávajúcimi okrajmi. „Lekárom sa podarilo zachrániť jej jedno oko. Lecter bol celý čas napojený na monitory. Rozbil jej bradu, aby jej mohol odhryznúť kus jazyka. Pulz mu ani raz nestúpil nad osemdesiat, ani vo chvíli, keď ten kúsok jazyka prehltol.“

Starlingová nevedela, čo je horšie: či fotografia, alebo Chiltonova sústredenosť, s akou si ju prezeral živými chlipnými očami.

„Držím ho tu,“ povedal Chilton a stisol tlačidlo vedľa ťažkých dvojítych dverí s bezpečnostným sklom. Statný dozorca ich vpustil do chodby za dverami.

Starlingová sa pevne rozhodla a hneď za dverami ostala stáť. „Pán doktor, naozaj potrebujeme výsledky toho testu. Ak má doktor Lecter pocit, že ste jeho nepriateľ – ak sa na vás upriamil, ako ste povedali –, možno by bolo lepšie, keby som k nemu šla sama. Čo myslíte?“

Chiltonovi myklo lícom. „Mne to celkom vyhovuje. Mohli ste mi to navrhnúť už v kancelárii. Bol by som s vami poslal dozorcú, aspoň by som si ušetril čas.“

„Keby ste mi boli dali inštrukciú tam, bola by som to navrhla.“

„Predpokladám, že sa už nestretneme, slečna Starlingová. Barney, keď sa porozpráva s Lecterom, zazvoníte a požiadajte niekoho, aby ju odprevadil von.“

Chilton odišiel, ani na ňu nepozrel.

Teraz tu zostal len statný ľahostajný dozorca a netikajúce hodiny za jeho chrptom, ako aj miestnosť so spleťou drôtov, s obuškom, putami, náustkom a pištoľou s upokojujúcimi nábojmi. Na stene bolo upevnené zariadenie v tvare U na konci, ku ktorému dozorcovia mohli pripútať v prípade potreby vyčínajúceho pacienta.

Dozorca pozrel na ňu. „Povedal vám doktor Chilton, aby ste sa nedotýkali mreží?“ Hlas mal vysoký, zároveň však drsný. Pripomínal jej Alda Raya.

„Áno, povedal.“

„Dobre. Je to úplne vzadu, posledná cela vpravo. V primeranej vzdialenosti uprostred chodby zostaňte stáť a nič si nevšímajte. Vezmite mu poštu, ak chcete, a veľa zdaru.“ Dozorca, ako sa zdalo, mal z toho zábavu. „Položte poštu na podnos a posuňte mu ju do cely. Keď je podnos v cele, môžete

ho vytiahnuť von povrazom, alebo aj on vám ho môže poslať späť. Na miesto, kde podnos zostane stáť, on z cely nedočiahne.“ Dozorca jej dal dva časopisy bez kovových spiniek, takže listy boli voľné, troje novín a niekoľko otvorených listov.

Chodba bola bezmála tridsať metrov dlhá a po obidvoch stranách ju vrúbili cely. Niektoré boli vyčalúnené, s dlhým, úzkym okienkom na pozorovanie pacienta, ktoré sa nachádzalo uprostred dverí. Ďalšie miestnosti boli bežné väzenské cely, s mrežami otvárajúcimi sa na chodbu. Clarice Starlingová vnímala postavy v celách, usilovala sa však na ne nehľadieť. Bola už za polovicou chodby, keď za ňou zasipel mužský hlas. „Cítim pach tvojej fufulice.“ Nedala najavo, že to počula, a kráčala ďalej.

V poslednej cele sa svietilo. Keď sa priblížila, ustúpila na ľavú stranu chodby, aby ta nazrela. Vedela, že klopanie opätkov už zvestovalo jej príchod.

# 3

Cela doktora Lectera je oveľa ďalej ako ostatné, oproti nej na opačnej strane je iba skriňa, a je aj z inej príčiny unikátna. Vpredu je mrežovaná stena, a zvnútra, za mrežami, vo vzdialenosti väčšej než na dosah ruky, je druhá prekážka – bezpečnostná nylonová sieť, natiahnutá od dlážky po plafón a od jednej steny k druhej. Za sieťou uvidela Starlingová stôl priskrutkovaný k dlážke, dovysoka založený knihami v mäk-

kých obaloch a papiermi, ako aj rovnú stoličku, takisto pripevnenú k zemi.

Doktor Hannibal Lecter sa opieral o lôžko a listoval v talianskom vydaní časopisu *Vogue*. Jednotlivé strany držal v pravej ruke a ľavou ich jednu po druhej odkladal nabok. Doktor Lecter mal na ľavej ruke šesť prstov.

Clarice Starlingová zastala kúsok od mreží, vyzeralo to, akoby stála v kratšej chodbe.

„Doktor Lecter.“ Mala pocit, že jej hlas znie prirodzene. Zdvihol zrak od časopisu.

Kratučkú chvíľu sa jej zdalo, že jeho pohľad hučí, bola to však iba krv v jej sluchách.

„Volám sa Clarice Starlingová. Môžem sa s vami porozprávať?“ V odstupe a hlase znela úctivosť.

Doktor Lecter si priložil k zošpúleným perám prst a rozmýšľal. Potom, keď usúdil, že je čas, vstal v klietke a pokojne vykročil dopredu, zastal tesne pred nylonovou sieťou, ani na ňu nepozrel, akoby odhadoval vzdialenosť.

Všimla si, že je nízky a štíhly; v jeho rukách a ramenách vybadala šlachovitú silu, akou disponovala aj ona.

„Dobré ráno,“ povedal, akoby bol práve otvoril dvere. Jeho kultivovaný hlas mal v sebe náznak kovového škripotu, možno preto, že ho často nepoužíval.

Lecterove gaštanové oči odrážajú svetlo v červených bodoch. Zavše sa zdá, že svetelné body letia ako iskry z jeho stredu. Očami vnímal Starlingovú od hlavy až po päty.

Podišla bližšie k mrežiam, ale na rozumnú vzdialenosť. Chlpy na predlaktiach sa jej zježili a priľahli k rukávom.

„Pán doktor, máme veľký problém s psychologickou typológiou. Chcem vás poprosiť o pomoc.“

„Máme... to hovoríte o oddelení výskumu správania v Quanticu. Predpokladám, že patríte k skupine Jacka Crawforda.“

„Áno, máte pravdu.“

„Môžem vidieť vaše doklady?“

To nečakala. „Ukázala som ich v... kancelárii.“

„Chcete povedať, že ste ich ukázali doktorovi Frederickovi Chiltonovi?“

„Áno.“

„A videli ste *jeho* doklady?“

„Nie.“

„Tie, čo sa týkajú jeho akademickej činnosti, sú viac ako stručné, môžete mi veriť. Zoznámili ste sa s Alanom? Nie je pôvabný? S ktorým z nich by ste sa radšej zhovárali?“

„V podstate by som dala prednosť Alanovi.“

„A čo keď ste novinárka, ktorá podplatila Chiltona, aby vás sem vpustil. Mám právo vidieť vaše doklady.“

„Dobre.“ Vytiahla a ukázala mu preukaz v tvrdom puzdre.

„Na takú vzdialenosť neviem nič prečítať. Podstrčte mi ho do cely, prosím.“

„Nejde to.“

„Puzdro je neohybné?“

„Áno.“

„Požiadajte Barneyho.“

Dozorca podišiel a nahlas rozmýšľal. „Doktor Lecter, podám vám to, ale ak mi to nevrátite, keď vás požiadam – a budeme musieť všetkých unúvať a zviazať vás, aby sme to od vás dostali, v tom prípade sa nahnevám. A ak sa nahnevám, budete zviazaný, kým ma zlosť neprejde. Jedlo budete dostávať cez hadičku, spodky vám budeme vymieňať dva razy za deň – všetko to poznáte. A týždeň nebudete dostávať poštu. Jasné?“

„Pravdaže, Barney.“

Keď posunuli preukaz na podnose doktorovi Lecterovi, ten si ho pri svetle obzrel.

„Frekventantka kurzu? Tu sa píše, že ste frekventantka kurzu. Teda Jack Crawford posielal *frekventantku*, aby sa so mnou pohovárala?“ Poklepkal si preukazom o malé biele zuby a vdýchol jeho vôňu.

„Doktor Lecter,“ ozval sa Barney varovne.

„Pravdaže.“ Položil preukaz na podnos a Barney ho vytiahol von.

„Áno, zacvičujem sa v akadémii, to je pravda,“ povedala Starlingová, „ale tu by sme nemali diskutovať o FBI, no o psychológii. Nechcete sám posúdiť, či mám kvalifikáciu na to, o čom sa máme zhovárať?“

„Hmmm,“ povedal doktor Lecter. „Nuž, fakt, je to od vás rafinovaný ťah. Barney, čo poviete, nemali by ste priniesť policajtku Starlingovej stoličku?“

„Doktor Chilton mi o stoličke nič nehovoril.“

„A čo na to hovoria vaše dobré spôsoby, Barney?“

„Chcete stoličku?“ opýtal sa Barney Starlingovej. „Môžem vám ju priniesť, no on nikdy... skrátka, zvyčajne sa tu nik nezdrží dlhšie.“

„Áno, ďakujem vám,“ zareagovala Starlingová.

Barney priniesol z uzavretej skrine na chodbe skladáciu stoličku, rozložil ju a odišiel.

„Tak teda,“ začal Lecter a sadol si bokom k stolu, aby videl na ňu priamo.

„Čo vám povedal Miggs?“

„Kto?“

„Viacnásobný vrah Miggs z tamtej cely. Čosi zasipel. Čo?“

„Povedal: ‚Cítim pach tvojej fufulice.‘“

„Aha. Ja to necítim. Používate telový krém Evyan a zároveň sa voňavkujete parfumom značky L'Air du Temps, dnes ste však voňavku nepoužili. Zámerne ste sa nenavoňavkovali. Ako na vás zapôsobili Miggsove slová?“

„Správa sa nepriateľsky, dôvody nepoznám. Je to zlé. Je nepriateľsky naladený k ľuďom, ľudia sa zase nepriateľsky správajú k nemu. Je to uzavretý bludný kruh.“

„Cítite voči nemu nepriateľstvo?“

„Mrzí ma, že je taký vykoľajený. Navyše je aj neslušný. Ako ste prišli na tú voňavku?“

„Zacítil som závan z vašej kabelky, keď ste odtiaľ vyberali preukaz. Máte krásnu kabelku.“

„Ďakujem.“

„Vzali ste si dnes svoju najkrajšiu kabelku, však?“

„Áno.“ Bola to pravda. Našetrila si na klasickú kabelku a bola to najkrajšia vec, akú vlastnila.

„Je oveľa lepšia ako vaše topánky.“

„Možno si kúpim také, čo sa budú ku kabelke hodiť.“

„O tom nepochybujem.“

„Tie kresby na stene, pán doktor, to je vaša práca?“

„Myslíte si, že som si zavolať maliara?“

„Tá kresba nad drezom má znázorňovať európske mesto?“

„Florenciu. A to je Palazzo Vecchio, Starý palác, ďalej pohľad na dóm od Belvederu.“

„Všetky tie detaily ste nakreslili spamäti?“

„Pamäť, policajтка Starlingová, je čosi, čo mi nahradzuje možnosť vidieť svet vonku.“

„A ten druhý obraz je Ukrižovanie? Prostredný kríž je prázdny.“

„Je to Golgota, keď už Krista zložili z kríža. Pastel a fix v tube na mizernom papieri. Takto dopadol lotor, ktorému Kristus sľúbil raj, keď strážcovia odniesli veľkonočného bāránka.“

„A ako konkrétne?“

„Prirodzene, polámali mu nohy ako tomu druhému lotrovi, ktorý sa Kristovi vysmieval. Naozaj nepoznáte Evanjelium

svätého Jána? Chodte si pozrieť Ducciove obrazy, ten maľuje scénu ukrižovania veľmi presne. Ako sa má Will Graham? Ako vyzerá?

„Nepoznám nijakého Willa Grahama.“

„Viete, o koho ide. Je to chránenec Jacka Crawforda. Váš predchodca. Dali mu do poriadku tvár?“

„Nikdy som sa s ním nestretla.“

„To by som nazval ‚spomínať si na staré časy‘, policajtká Starlingová. Dúfam, že nemáte nič proti tomu?“

Chvíľu mlčala a potom sa odvážila povedať:

„Radšej by sme mali spomínať na iné ako na staré časy. Priniesla som...“

„Nie, to je hlúpe a nesprávne. Nesnažte sa na duchaplnosť reagovať duchaplnosťou. Počujte, ak človek pochopí bonmot a reaguje naň, zaujíma tým unáhlený, neobjektívny postoj k druhému, a to môže narušiť atmosféru. A v rozhovore by sme sa mali pohybovať na vlnách atmosféry, ak chcete, nálady. Správali ste sa výborne, boli ste zdvorilá a reagovali ste primerane na zdvorilosť, vytvorili ste medzi nami puto dôvery, keď ste mi prezradili tú nepríjemnú vec, ktorú vám vmietol do tváre Miggs, a zrazu z ničoho nič ma ovalíte nedomyšlenou otázkou z vášho dotazníka.“

„Doktor Lecter, ste skúsený klinický psychiater. Pokladáte ma za takú hlúpu, že by som chcela hrať na vás nejaké divadielko s náladou či atmosférou? Aspoň trochu mi verte. Prišla som vás požiadať, aby ste mi odpovedali na otázky v dotazníku, čo však môžete a nemusíte urobiť. Je vám to proti myslí?“

„Policajtká Starlingová, čítali ste niektoré články, čo v poslednom čase vyprodukovalo oddelenie výskumu správania?“

„Áno.“

„Aj ja. FBI mi hlúpo odmieta posilať *Law Enforcement Bulletin*, časopis však dostávam prostredníctvom iných ľudí

a čítam aj *News* od Johna Jaya, aj mnohé psychiatrické časopisy. Ľudí, ktorí sa dopustili viacnásobnej vraždy, tam delia do dvoch skupín – na tých, čo zabíjajú zámerne, a na duševne chorých. Aký je váš názor na túto vec?“

„To je... elementárna vec, autori zrejme...“

„*Zjednodušujú*, chcete povedať. Je to tak, policajтка Starlingová, psychológia je zväčša naivná, a to, čím sa zaoberajú v oddelení výskumu správania, je tak na úrovni frenológie. Psychológia nedostáva k dispozícii veľmi dobrý ľudský materiál. Zájďte si na psychologickú katedru ktorejkoľvek univerzity a všimnite si študentov a fakultu vôbec: nadšení amatéri a ďalší nadšenci s nedostatočne rozvinutou osobnosťou. Nie sú to akurát esá tej či onej fakulty. Vrahovia, čo zabíjajú zámerne, a duševne chorí jedinci – na to mohol prísť len nejaký primitív.“

„A ako by ste to členili vy?“

„Vôbec by som to nerobil.“

„Keď už hovoríme o článkoch, čítala som vaše práce o toxikománii a o mimických prejavoch ľavej a pravej polovice tváre.“

„Nuž hej, sú to výborné štúdie,“ povedal doktor Lecter.

„Aj ja som tak usúdila, rovnako ako Jack Crawford. Vlastne on ma na ne upozornil. To je aj dôvod, prečo sa kvôli vám tak znepokojuje...“

„Stoik Crawford sa kvôli mne znepokojuje? Musí mať veľa starostí, keď už hľadá posily medzi vedcami...“

„Naozaj má a chce...“

„Trápi ho prípad Buffala Billa?“

„Myslím, že áno.“

„Nie. Nie, myslím, že áno,“ policajтка Starlingová, vieť veľmi presne, že ide o Buffala Billa. Myslel som, že Jack Crawford vás možno poslal za mnou kvôli nemu.“

„Nie.“

„Teda ten prípad vás nezaujíma.“

„Nie, prišla som preto, lebo vás potrebujeme...“

„Čo viete o Buffalovi Billovi?“

„Nikto o ňom toho veľa nevie.“

„Dostalo sa do novín všetko?“

„Myslím si, že áno, doktor Lecter. Nevidela som nijaké tajné dokumenty, týkajúce sa tohto prípadu. Moja práca spočíva v...“

„Koľko žien usmrtil Buffalo Bill?“

„Polícia ich našla päť.“

„Zo všetkých stiahol kožu?“

„Áno, z časti tiel.“

„V nijakých novinách nevysvetlili, prečo má takú prezývku. Viete, prečo ho volajú Buffalo Bill?“

„Áno.“

„Povedzte mi to.“

„Poviem vám to vtedy, ak si pozriete otázky nášho dotazníka.“

„Pozriem, to vám musí stačiť. Tak teda: prečo?“

„Spočiatku pri vražde v Kansas City to znelo ako čierny humor.“

„A konkrétne?“

„Volajú ho Buffalo Bill, lebo sťahuje zo všetkých obetí kožu.“

Starlingová zistila, že už nemá pocit strachu, ale pocit akej-si malosti. Z tých dvoch pocitov by jej bol milší pocit strachu.

„Posuňte mi ten váš dotazník.“

Starlingová ho zrolovala a pomaly posúvala na podnose do cely. Kým Lecter listoval v dotazníku, nehybne sedela.

Posunul jej dotazník späť. „Ach, policajtko Starlingová, vy sa vážne nazdávate, že tými naivnými otázkami sa prebijete do môjho vnútra?“

„Nie, myslím, že nám poskytnete isté údaje a pomôžete, aby sa výskum pohol dopredu.“

„A prečo by som to mal robiť?“

„Zo zvedavosti.“

„Z akej?“

„No, prečo ste sa tu ocitli. Aby ste pochopili, čo sa vám prihodilo.“

„Nič sa mi neprihodilo, policajtká Starlingová. *Ja* som sa prihodil. Nemôžete ma zredukovať na súbor vplyvov. V mojom výskumu ste sa vzdali dobra a zla, policajtká Starlingová. Všetko to chcete mať morálne rozškatuľkované. Pozrite na mňa, policajtká Starlingová. Odvážite sa tvrdiť, že som zloduch? Som zloduch, policajtká Starlingová?“

„Myslím, že ste konali deštruktívne. Pre mňa je to to isté.“

„Zlo je jednoducho čosi deštruktívne? Ak je všetko také jednoduché, aj *búrky* sú zlo. A vyskytujú sa aj *požiare*, aj *kru-pobitia*. Poistovací agenti majú na to rubriku ‚Božie zásahy‘.“

„Ale zámerne...“

„Len tak zo zábavy zbieram údaje o zrútených kostoloch. Videli ste v televízii zábery z toho posledného prípadu na Sicílii? Senzačné! Počas mimoriadnej pobožnosti sa zrútila fasáda na šesťdesiatpäť starých materi. Bol to prejav zla? Ak áno, kto ho spôsobil? Ak je Boh na nebi, policajtká Starlingová, zrejme rád robí také veci. Týfus aj pôvabné labute – všetko má rovnaký pôvod.“

„Ja vám to neviem vysvetliť, doktor, poznám však človeka, ktorý by to vedel.“

Zdvihol ruku a rázne ju zastavil. Všimla si, že ruku má pekne tvarovanú a prostredník perfektne zdvojený. Veľmi zriedkavá forma polydaktýlie – nadmerného počtu prstov.

Keď sa znovu ozval, hlas mu znel jemne a vlúdne. „Chceli by ste ma presne zaradiť, policajtká Starlingová. Ste taká

ctížiadostivá? Viete, čo si o vás myslím, keď si dám dokopy vašu drahú kabelku a lacné poltopánky? Vyzeráte ako dedinská kača. Ste dedinská kača, ktorá o seba dbá, usilovne na sebe pracuje, ale nemá bohvieaký vkus. Oči máte ako lacný medailón, keď vetríte nejakú odpoveď, hneď sa vám zaligocú. Ste taká priezračná a bystrá aj v skutočnosti. Zúfalo sa usilujete byť iná, ako bola vaša matka. Vďaka dobrej strave ste trochu vyrástli, ale iba jedno pokolenie vás delí od predkov, ktorí pracovali v baniach, policajtká Starlingová. Ste z rodiny Starlingovcov zo Západnej Virgínie alebo z rodiny Starlingovcov, ktorí pracovali, potulujúc sa z miesta na miesto, v Oklahome? Rozhodovali ste sa medzi univerzitou a kariérou v ženskom vojenskom zbore, uhádol som? Dovoľte mi, aby som povedal o vás istý konkrétny detail, policajtká Starlingová. V izbe, kde ste bývali, máte náhrdelník zo zlatých korálikov a keď naň teraz zavše pozriete a uvedomíte si, aké je to staromódne a lacné, akoby vás ktosi štuchol do chrbta. Je to tak? Všetky tie otravné ďakujem pekne, vďaka ktorým ste ich mohli mať v rukách, teraz však chápete, ako sentimentálne ste reagovali za každý korálik. Otravné. Otravné. Nudné. Keď je človek priveľmi chápvavý, nemôže sa tak bezprostredne zo všetkého tešiť, však? A slušnosť nie je nič príjemné. Keď budete uvažovať o tomto našom rozhovore, ostane vo vás spomienka na nemé zvieratko, ktoré bude smutné, keď sa ho zbavíte.

Ak sú tie koráliky pre vás teraz sentimentálnou spomienkou, čo tie ďalšie veci? Po večeroch sa nad tým zamýšľate, však?“ opýtal sa doktor Lecter láskavým hlasom.

Starlingová zdvihla hlavu a pozrela naňho. „Viete toho vybadať veľa, doktor Lecter. Nič z toho, čo ste povedali, nepopieram. Je tu však otázka, na ktorú mi vlastne práve teraz odpovedáte, či ste to už chceli, alebo nie. Ste dosť silný, aby ste rovnako prenikavo pouvažovali o sebe? S tým sa človek

ťažko vyrovnáva. Uvedomila som si to v posledných minútach. Čo vy na to? Zamyslite sa nad sebou a napíšte o sebe pravdu. Mohli by ste nájsť na tento účel vhodnejšieho a zložitejšieho človeka, ako ste vy sám? Alebo máte zo seba strach?“

„Ste húževnatá, energická žena, však, policajтка Starlingová?“

„Do istej miery.“

„A nemôžete sa zmieriť s predstavou, že by ste mali byť tuctová. To by sa vás dotklo. Božemôj! Ale vy nie ste naozaj ani zďaleka tuctová žena, policajтка Starlingová. Ibaže sa toho bojíte. Aké veľké sú tie vaše korále, sedemmilimetrové?“

„Sedemmilimetrové.“

„Niečo si vám dovoľm navrhnuť. Zožeňte si niekoľko tigrích očí a prevrťané ich navlečte na šnúru striedavo so zlatými korálikmi. Môžete ich nastokávať v pomere dva ku trom alebo jeden ku dvom, ako sa vám bude lepšie pozdávať. Tigrie oči nadobudnú farbu vašich očí, pohlťia zlatistý odlesk vašich vlasov. Poslal vám niekto pozdrav k sviatku svätého Valentína?“

„Hej.“

„Už prichádza čas pôstu. O týždeň bude svätého Valentína, hmmm, čakáte nejaký ľúbostný pozdrav?“

„Človek nikdy nevie.“

„Veru nevie... Rozmýšľal som o tomto dni. Pripomína mi čosi zábavné. Keď tak o tom uvažujem, vedel by som vás na svätého Valentína urobiť veľmi šťastnou, *Clarice* Starlingová.“

„Ako, doktor Lecter?“

„Pošlem vám pozdrav. Musím o tom popremýšľať. A teraz prosím, aby ste odišli. Dovidenia, policajтка Starlingová.“

„A dotazník?“

„Raz ma takto chcel ohodnotiť sčítací komisár. Zjedol som mu pečeň s bôbovým prívarkom a prílohou. Vráťte sa do školy, milá Starlingová.“

Hannibal Lecter bol zdvorilý až do konca a neobrátil sa k nej chrbtom. Cúvol od mreží, potom sa zvrtol k lôžku, ľahol si naň a už ju nevnímal. Pripomínal kamenného križiaka, ležiaceho na hrobe.

Starlingová sa zrazu cítila prázdna, akoby darovala krv. Dlhšie, ako bolo treba, vkladala papiere do aktovky, lebo v tej chvíli mala pocit, že sa jej podlomila nohy. Zložila skladáciu stoličku a oprela ju o skriňu. Musí zase prejsť popri Miggsovi. Z diaľky sa jej zdalo, že Barney číta. Mohla by ho zavolať, aby po ňu prišiel. Čert ber Miggsa. To predsa nemôže byť o nič horšie ako prejsť popri chlapoch na stavbe alebo popri hulvátskych závozníkoch, čo sa jej stáva takmer denne. Pustila sa späť po chodbe.

Kúsok od nej zasipel Miggsov hlas: „Zahryznem si do dlane, aby som mohol umrieť... pozri, ako to krváca!“

Mohla by zavolať Barneyho, ale keď preľakane pozrela do cely, videla, že Miggs švihol prstami, a skôr ako sa stačila odvrátiť, zacítila na tvári a na pleci čosi vlhké.

Rozbehla sa preč a všimla si, že to nebola krv, ale spermie. Začula Lecterov hlas, volal za ňou. V hlase mu zneli prenikavé, škripavé tóny.

„Policajtka Starlingová.“

Vstal a kričal za ňou. Siahla do kabelky a nahmatala papierové vreckovky.

Za ňou znovu zaznelo: „Policajtka Starlingová.“

Teraz sa už ovládla a naspäť kráčala k zamrežovaným dverám.

„Policajtka Starlingová.“ V Lecterovom hlase zazneli nové tóny.

Zastala. *Dočerta, prečo mi na tom tak záleží?!* Miggs čosi sipel, ale nepočúvala ho.

Znovu stála pred Lecterovou celou a videla čosi nezvyčajné: doktor bol vzrušený. Vedela, že cíti to, čo mala na sebe. Vie vycítiť všetko.

„Lutujem, že sa vám to stalo. Nezdvorilosť je mi z celej duše protivná.“

Akoby ho to, že vraždil, očistilo od menej zjavnej hrubosti. Alebo, pomyslela si Starlingová, ho vzrušuje, keď si ju vstúpí do pamäti práve takto poznačenú. Nevedela to posúdiť. Iskry v jeho očiach sa ponárali do temnôt ako svätotajské mušky do hĺbín priepasti.

*Nech je to však čokoľvek, osviet' ho, Bože!* Zdvihla aktovku. „Prosím vás, urobte to kvôli mne.“

Možno sa o chvíľku oneskorila; zasa z neho vyžaroval pokoj a vyrovnanosť.

„Nie. Ale za to, že ste prišli, vás obšťastním. Dám vám niečo iné. Ponúkam vám to, na čom vám najväčšmi záleží, Clarice Starlingová.“

„A čo by to malo byť, doktor Lecter?“

„Prirodzene, postup v službe, povýšenie. Vychádza to perfektne. Som veľmi rád. Spomenul som si na to, lebo sa blíži deň svätého Valentína.“ Úsmev, ktorý poodhalil jeho drobné biele zuby, mohlo vyvolať hocičo. Hovoril tak potichu, že ho ledva počula. „Hľadajte svoj valentínsky darček v Raspailovom aute. Počujete ma? Hľadajte svoj valentínsky darček v *Raspailovom aute*. A teraz už choďte, myslím, že Miggs sa tak rýchlo na niečo ďalšie nezmôže, aj keď je to blázon, čo povie?“

## 4

Clarice Starlingová bola rozrušená, vyčerpaná, držala sa len silou vôle. Niečo z toho, čo o nej povedal Lecter, zodpovedalo pravde, iné veci boli pravdivé iba sčasti. Na okamih mala pocit, akoby sa jej v hlave uvoľnilo akési cudzie vedomie a zhadzovalo veci z políček ako medveď, čo sa zatúlal do kempingového privesu.

Zlostilo ju, čo povedal o jej matke, a musela v sebe potlačiť hnev. Ide tu o inú vec.

Sedela vo svojom starom aute značky Pinto na druhej strane ulice oproti psychiatrickej liečebni a zhlboka dýchala. Keď sa okná zahmlili, mala pocit súkromia, aspoň nevidela ľudí na chodníku.

*Raspail.* Pamätala si to meno. Bol to Lecterov pacient a jedna z jeho obetí. Iba raz študovala materiál o Lecterovi. Fascikel bol veľmi hrubý a Raspail bol jednou z mnohých obetí. Musí si oživiť podrobnosti.

Starlingová by sa bola najradšej do toho pustila hneď, uvedomovala si však, že to nie je až také surné. Raspailov prípad uzavreli pred mnohými rokmi. Nikomu nehrozilo nebezpečenstvo. Mala čas. Bude lepšie, ak prenikne do detailov, podrobne sa s prípadom zoznámi a až potom sa rozhodne ako ďalej.

Crawford jej mohol celý prípad vziať a zveriť ho niekomu inému. Musí to riskovať.

Pokúšala sa mu zavolať z telefónnej búdky, dozvedela sa však, že je práve na Ministerstve vnútra a domáha sa zvýšenia rozpočtu pre rezort súdnictva.

Mohla si zistiť podrobnosti o prípade na oddelení vražd na baltimorskej polícii, no vražda nie je zločin, ktorý patrí výlučne do právomoci FBI, a zároveň vedela, že v tej chvíli by sa prípadu nepochybne ujali sami.

Odviezla sa späť do Quantica na oddelenie výskumu správaní s jeho prívetivými hnedými závesmi a sivými fasciklami, kde boli zhromaždené údaje o strašných zločinoch. Sedela tam do večera, keď už všetky sekretárky odišli, a študovala mikrofilm, na ktorom boli zaznamenané všetky Lecterove zločiny. Starý čítací prístroj oproti nej v zatemnenej miestnosti svietil ako bludíčka, slová a negatívy fotografií sa jej mihali pred sústredenou tvárou.

Benjamin René Raspail, vo veku štyridsaťšesť rokov, pôsobil v Baltimorskom filharmonickom orchestri ako prvý flautista. Bol pacientom psychiatrickej ambulancie doktora Hannibala Lectera.

22. marca 1975 neprišiel na predstavenie v Baltimore. 25. marca našli jeho mŕtvolu v lavici malého dedinského kostola neďaleko Falls Church, štát Virgínia, mal na sebe len bielu kravatu a frak. Pri pitve vyšlo najavo, že mu prebodli srdce a vybrali týmusovú žľazu a pankreas.

Clarice Starlingová, ktorá od detstva vedela o príprave mäsa viac, ako by si bola želala, si uvedomila, na čo sa chýbajúce orgány použili.

Baltimorské oddelenie vražd vyslovilo názor, že tieto jedlá sa zjavili na jedálnom lístku počas večere, ktorú doma usporiadal Lecter na druhý večer po Raspailovom zmiznutí a na ktorej sa zúčastnili riaditeľ a dirigent Baltimorského filharmonického orchestra.

Doktor Hannibal Lecter vypovedal, že o celej veci nič nevie. Riaditeľ a dirigent dosvedčili, že si už nepamätajú jedálny lístok večere u doktora Lectera, hoci Lecterova kuchyňa

bola preslávená a do časopisov pre gurmánov prispel Lecter viacerými receptmi.

Riaditeľa orchestra neskôr liečili, ocitol sa v nervovom sanatóriu v Bazileji, trpel nechutenstvom a problémami súvisiacimi so závislosťou od alkoholu.

Podľa údajov baltimorskej polície bol Raspail deviatou známou Lecterovou obeťou.

Raspail umrel bez testamentu a noviny niekoľko mesiacov sledovali súdny spor o majetok medzi jeho príbuznými, napokon však záujem verejnosti o prípad ochabol.

Raspailovi príbuzní sa navyše spojili s rodinami ďalších Lecterových obetí a žiadali na súde, aby sa spisy a magnetofónové pásky, ktoré zachytávali prípady vyšinutého psychiatra, zničili. Príbuzní usudzovali, že Lecter mohol vytárať veľa nepríjemných tajomstiev, ktoré by sa v spisoch uchovali.

Na základe rozhodnutia súdu sa Raspailov advokát Everett Yow stal vykonávateľom jeho testamentu.

Ak sa Starlingová chce dostať k Raspailovmu autu, musí sa obrátiť na advokáta. Advokát bude možno chcieť chrániť Raspailovu reputáciu, a keďže dostane avízo, mohol by zničiť dôkazy, aby kryl svojho nebohého klienta.

Starlingová sa rozhodla ísť na vec ostro, bez okolkov, potrebovala však radu a musela si zabezpečiť súhlas nadriadených. V oddelení výskumu správania bola sama a mohla sa tam voľne pohybovať. Našla v zozname Crawfordovo domáce telefónne číslo.

Nepočula, že by telefón na druhom konci drôtu zacengal, no zrazu sa zo slúchadla ozval jeho hlas, veľmi pokojný a vyrovnaný.

„Jack Crawford.“

„Tu Clarice Starlingová. Dúfam, že som nevyrušila pri večeri...“ Musela pokračovať, na druhom konci drôtu bolo

ticho. „... Lecter mi dnes povedal čosi o Raspailovom prípade, a tak sa v úrade zoznamujem s prípadom. Povedal mi, že čosi by sa dalo nájsť v Raspailovom aute. Dostať sa k nemu však môžem len prostredníctvom jeho advokáta, no a keďže zajtra je nedeľa... máme voľno... chcela som vás poprosiť, či by ste...“

„Starlingová, už ste zabudli na to, čo máte urobiť s informáciami, ktoré získate od Lectera?“ Crawfordov hlas bol naďalej neuveriteľne pokojný.

„Mám vám podať hlásenie v nedeľu do deviatej.“

„Tak to urobte, Starlingová. Presne to urobte.“

„Áno, pane.“

V uchu jej zaznel oznamovací tón. Tvár jej vzbĺkla, v očiach sa zablysol hnev.

*„Daj sa vypchat,“ povedala, „ty starý trkvas. Pluhavec pluhavý. Keby ťa ofrkal Miggs spermiami, chcela by som vidieť, ako by sa ti to páčilo.“*

Starlingová, už dôkladne vydrhnutá a v erárnej nočnej košeli, predpísanej pre akadémiu FBI, sedela nad druhou verziou hlásenia, keď vošla jej spolubývajúca Ardelia Mappová, ktorá študovala v knižnici. Pohľad na širokú, opálenú, zdravo vyzerajúcu tvár Mappovej patril k príjemnejším zážitkom dňa.

Ardelia Mappová si všimla únavu na tvári kolegyne.

„Čo si dnes robilo, dievča?“ Mappová zakaždým kládla otázku, akoby jej na odpovedi nezáležalo.

„Presviedčala som jedného šialenca a bola som postriekaná spermiami.“

„Ach, keby som tak ja mala možnosť vypadnúť medzi ľudí – neviem pochopiť, ako to všetko stíhaš, a ešte aj školu.“

Starlingová si uvedomila, že sa smeje. Vedno s ňou sa smiala aj Ardelia Mappová, hoci žart celkom nepochopila. Star-

lingová nevedela prestať a akoby zďaleka počula, že sa smeje a smeje. Cez clonu slz, ktorú mala v očiach, sa jej Mappová zdala na počudovanie stará a v jej úsmeve sa zračil smútok.

# 5

Päťdesiattriročný Jack Crawford sedí opretý v kresle a čosi číta pri nízkej lampe. Je doma v spálni. Sedí pri dvoch posteliach, ktoré sú asi také vysoké ako v nemocnici. V jednej z nich leží jeho žena Bella. Crawford ju počuje, ako dýcha ústami. Naposledy sa vládala pohnúť a prihovoriť sa mu pred dvoma dňami.

Bella zadrží dych. Crawford zdvihne zrak od knihy, pozrie ponad okuliare. Odloží knihu. Bella znovu dýcha, najprv je to len náznak, potom dýcha normálne. Vstane, položí svoju ruku na jej, chce zistiť pulz. Za dlhé mesiace, čo je chorá, sa naučil zručne narábať s tlakomerom i manžetou, aby jej sám mohol merať krvný tlak.

Nechce, aby žena bola v noci sama, a tak si prisunul svoju posteľ vedľa jej. Hocikedy sa môže načiahnuť a dotknúť sa jej ruky.

Ak odhliadneme od výšky postelí a minima potrebných nainštalovaných trúbok nutných na to, aby sa Bella mohla cítiť pohodlne, Crawford urobil všetko, aby miestnosť nepripomínala nemocničnú izbu. Sú tu kvety, hoci ich nie je veľa. Prv ako Crawford priviezol ženu z nemocnice, vyprázdnil na

chodbe skriňu na bielizeň a povkladal ta lieky a potrebné prístroje. (Vtedy ju po druhý raz prenášal cez prah tohto domu a táto myšlienka ho takmer zlomila.)

Od juhu vane teplý vetrík. Okná sú otvorené a virgínsky vzduch je hebký a svieži. V tme kvákajú malé žaby.

Miestnosť je čistá, ale koberec je už takmer zodraný – Crawford nechce vysávať izbu hlučným vysávačom, používa ručnú kefu na koberce, ktorá nie je taká dobrá. Po špičkách prejde k skrini a zapáli svetlo. Na vnútornej strane dverí visia dva pásiky papiera. Na jeden zaznamenáva Bellin tep a tlak. Jeho údaje a údaje ošetrovateľky, ktorá sa stará o Bellu cez deň, sa striedajú, stĺpec čísel zabral už veľa zožltnutých pásičkov papiera, údaje zaznamenávajú mnoho dní a noci. Na druhom pásiku označila denná ošetrovateľka, aké lieky má Bella dostať.

Crawford sa v noci vie postarať o všetko, čo Bella potrebuje. Ako mu poradila sestra, trénoval pichanie injekcií najprv do citróna a potom do vlastného stehna. To ešte pred tým, ako ju priviezol domov.

Crawford stojí nad ženou asi tri minúty, pozerá jej do tváre. Šál z hodvábného moaré jej prikryva vlasy ako turban. Tak to chcela ona, pokiaľ bola schopná vôbec niečo chcieť. Teraz na tom trvá on. Navlhčí jej pery glycerínom a vyberie z kútika oka mocným prstom karpinu. Bella sa ani nepohne. Ešte nie je čas, aby ju obrátil.

Crawford pozrie do zrkadla a presvedčí sa, že on nie je chorý, že nemusí chradnúť vedno s ňou, on je zdravý. Uvedomí si to a zahanbí sa.

Keď si znovu sadne do kresla, nepamätá si, čo čítal. Nahmatá knihy vedľa kresla, skúša, ktorá si uchovala teplo jeho rúk.

## 6

V pondelok ráno našla Clarice Starlingová v poštovej schránke tento odkaz od Crawforda:

CS,  
venujte sa tomu Raspailovmu autu. Čas si nájdite na úkor voľna. V mojej kancelárii vám dajú kreditnú kartu, aby ste mohli volať medzimesto. Pred tým, ako sa skontaktujete s vykonávateľom testamentu, alebo by ste niekam chceli ísť, spojte sa so mnou. Hlásenie v stredu o 16.00.

Riaditeľovi som dal vaše hlásenie o návšteve Lectera tak, ako ste ho napísali a podpísali. Urobili ste dobrú robotu.

JC  
SAIC 8.oddelenie

Starlingová mala dobrý pocit. Vedela, že Crawford jej podhadzuje vyčerpanú myš, aby sa s ňou pohrala a aby získala trochu praktických skúseností. Chcel ju však niečo naučiť. Chcel, aby to, čo robí, robila dobre. Pre Starlingovú to znamenalo viac, ako keby chcel byť k nej iba zdvorilý.

Raspail bol už osem rokov mŕtvy. Aké dôkazy by sa tak dlho mohli uchovať v jeho aute?

Z osobnej skúsenosti vedela, že apelačný súd berie ohľad na to, ako rýchlo strácajú použité autá cenu, a umožňuje pozostalým predať auto ešte pred súdnym rozhodnutím, pričom

peniaze sa odložia do vyriešenia kauzy. Zdalo sa nepravdepodobné, že aj taká zložitá pozostalosť, ako tá Raspailova, o ktorú sa viedol spor, by si ponechala auto tak dlho.

Bol tu navyše aj problém času. Ak berie do úvahy obedňajšiu prestávku, má Starlingová denne len hodinu a pätnásť minút, aby mohla v pracovnom čase telefonovať. A v stredu popoludní už musí podať Crawfordovi hlásenie. Takže ak chce navštevovať kurz a študovať potom v noci, má na to, aby našla auto, dokopy tri hodiny a štyridsaťpäť minút, navyše rozložené do troch dní.

Má dobré známky z predmetu Vyšetrovacie metódy a mohla by sa na niektoré všeobecné veci opýtať prednášateľov.

V pondelok naobed telefonistka baltimorského obvodného súdu tri razy kázala Starlingovej počkať a tri razy na ňu zabudla. V čase, keď mala byť na kurze, debatovala s príjemným úradníkom na súde, ktorý jej vyhladal súdne spisy týkajúce sa Raspailovho dedičstva.

Úradník potvrdil, že súd dal súhlas na predaj auta, a oznámil Starlingovej jeho typ a sériové číslo, ako aj meno prvého majiteľa, ktoré našiel v právnej listine.

V utorok premrhala takmer polovicu obedňajšieho času, aby vypátrala meno terajšieho majiteľa. Napokon zistila, že marylandské oddelenie evidencie motorových vozidiel nie je vybavené tak, aby vedelo zistiť vozidlo podľa sériového čísla, iba podľa poznávacej značky alebo podľa evidenčného čísla záznamu o kúpe.

V utorok popoludní lejak vyhnal účastníkov kurzu zo strelnice. V učebni, kde bolo dusno od vlhkých odevov a potu, inštruktor strelby John Brigham – predtým bol v námornej pechote – si vybral Starlingovú, aby si pred všetkými overil, akú má silu v rukách: chcel vedieť, koľko ráz za šesťdesiat sekúnd stlačí kohútik pištole značky Smith a Wesson.

Ľavou rukou to urobila sedemdesiatštyri ráz, potom si odfúkla prameň vlasov z očí a to isté urobila pravou rukou, kým ďalší frekventant rátal. Stála mierne rozkročená, pevne sa podopierala druhou rukou, plochu pred sebou videla zreteľne, mieridlá a náhradný terč boli náležite rozmazané. Asi v polovici pridelenej minúty sa v myšlienkach preniesla inam, aby zabudla na bolesť. Terč na stene bol zreteľný. Strieľala na vysvedčenie, ktoré dostal inštruktor John Brigham od odbo-ru pre výkon súdnych rozhodnutí pri federálnom obchodnom úrade.

Zatiaľ čo ďalší frekventant rátal cvaknutia pištole, kúti-  
kom úst sa spytovala Brighama:

„Ako by ste zistili terajšiu poznávaciu značku auta...“

„... *šesťdesiatšesťšesťdesiatšesťdesiatosemšesťdesiat*...“

„... keď poznáte len sériové výrobné číslo...“

„... *sedemdesiatosemšesťdesiatdeväťosemdesiatosemdesiat-jeden*...“

„... a typ? A nemáte evidenčné číslo.“

„... *osemdesiatdeväť. Minúta.*“

„Dobre, mládež,“ ozval sa inštruktor. „Chcem, aby ste vza-  
li na vedomie, že sila rúk je najdôležitejšia pri bojovej streľ-  
be. Niektorí páni sú znepokojení, že nabudúce vyvolám ich.  
Znepokojení ste oprávnené – Starlingová je nadpriemerná pri  
streľbe oboma rukami. Cvičí s gumenými stláčadlami, ktoré si  
môžete zadovážiť všetci. Väčšina z vás vie stláčať nanajvýš...“  
vždy bol v strehu, aby nevytresol slová, na ktoré si zvykol v ná-  
mornej pechote, a tak zakončil slušným inotajom, „čo majú  
ženy pod pásom.“ Potom sa zvrtol k Starlingovej. „Aj vy mu-  
síte ešte pridať. Pred skončením kurzu to musíte ľavou rukou  
vytiahnuť nad deväťdesiat. Rozdeľte sa do dvojíc a rátajte si  
navzájom, kto koľko dosiahne – šup-šup.“

„Vy nie, Starlingová, podťe sem. Čo ešte viete o tom aute?“

„Len výrobné číslo a typ. A meno človeka, ktorý bol majiteľom auta pred piatimi rokmi.“

„Dobre, počúvajte. Väčšina robí chybu v tom, že vynecháva preregistráciu z jedného majiteľa na druhého. Evidencia medzi štátmi je potom ťažká. Totiž, robia to niekedy aj policajti. A pritom v počítačoch sú zaznamenané len poznávacie značky a evidenčné čísla záznamu. Všetci sa zvyčajne držíme evidenčných záznamov a poznávacích značiek, nezaujímajú nás výrobné čísla.“

Po celej učebni sa rozliehal treskot tréningových pištolí s modrými rukoväťami, a tak jej musel kričať do ucha.

„Jeden spôsob by tu však bol. Firma R. L. Polk a spoločnosť, ktorá vydáva mestské telefónne zoznamy, tlačí aj zoznamy poznávacích značiek áut podľa typov a výrobných čísel. To je jediná možnosť. Obchodníci s autami s nimi zosúladujú svoje reklamy. Ako ste prišli na to, že by ste sa mali opýtať práve mňa?“

„Pracovali ste v odbore pre výkon súdnych rozhodnutí pri federálnom obchodnom úrade, nuž som usúdila, že ste pátrali po mnohých autách. Ďakujem.“

„Odvdľačíte sa mi, keď si zlepšíte streľbu ľavou rukou a zahabíte zopár týchto frajerov.“

Počas kurzu sa vtisla do telefónnej búdky, ruky sa jej triasli, takže to, čo si zapisovala, sa takmer nedalo čítať. Raspail mal auto značky Ford. Neďaleko Virgínskej univerzity bol obchodník s fordmi, ktorý jej už dlhé roky opravoval auto. Teraz trepezlivo listoval v Polkovom zozname, chcel jej vyjsť v ústrety. Podišiel k telefónu s menom a adresou človeka, na ktorého meno bolo naposledy zaevidované Raspailovo auto.

*Clarice je na ťahu, Clarice to zvládla. Nebuď hlúpa a zavolaj tomu chlapíkovi domov do Arkansasu. Jack Crawford mi celkom iste nedovolí, aby som ta odcestovala, no aspoň môžem potvrdiť, kto má auto.*

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy *Mlčanie jahniat*.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.